

Venäjän talouden elpyminen

Venäjän markkinoiden ja kaupan tilasta ei ole vain yhtä kuvaa. Yhtäällä on kuultavissa hyviä uutisia liian pajojen ennakkouutisten jälkeen, mutta toisaalla suomalaisten täytyy toimia entistä tehokkaammin, jotta voisivat säilyttää asemansa. Venäjälle vienti väheni, mutta myös Venäjältä tuonti Suomeen väheni mm. metsäteollisuuden tuotteiden tuonnin vähenemisen vuoksi. Talouden käännettävä odottelevalle Suomen olisi päästävä Venäjän talouden elpymisen imuun.

Ennakoitua parempi

Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitos Bofit aloittaa Venäjän viikkokatsauksen 4.12.2009 voimallisesti: "Venäjän federaation talous on ennakoitua parempi". Venäjän liittovaltion talouden ennakoitua parempi. Federaation verotulot ovat

vuonna 2009 ylittäneet ennusteet öljyn maailmanmarkkinahintojen johdosta. Vuoden 2009 talousarviossa oli otaksuttu Ural-raakaöljyn hinnaksi 41 dollaria barrelilta, mutta sen hinta on keskimäärin 60 dollaria barrelilta. Myös itse veroviranomaisten veronkanto on vahvistunut. Valtiovarainministeriö laski aiemmin budjettialijäämäksi yli 8% Bkt:stä vuodelle 2009, mutta nyt budjettivajeeksi on tarkistettu 7%. Venäjän lainanottotarpeet ovat vähentyneet, mikä parantaa talouden näkymiä. Kesällä 2009 Venäjän hallitus oli arvioinut, että Venäjä ottaisi 18 miljardia dollaria lainaa vuonna 2010, mutta nyt lainanotto jää puoleen.

Suomi menetti markkinaosuuksiaan

Venäjän tuonti Suomesta väheni tammi-syyskuussa 2009 jopa voimakkaammin kuin Venäjän ul-

komaan tuonti yleisesti. Suomi menetti markkinaosuuksiaan. Suomen markkinaosuus oli 2,4%, kun osuus oli 3% vuonna 2006. Suomen tuonnista Venäjältä oli 77% mineraalituotteita, lähinnä raakaöljyä. Kemian tuotteiden osuus on 6%, muiden raaka-aineiden kuten sahataran ja puutaran 5% ja terästeollisuuden 8%. Venäjältä tuotava tavara on valtaosin jalostamatonta. Metsäteollisuuden tuotteiden tuonti Venäjältä Suomeen väheni yli 60% vuoteen 2008 verrattuna. Suurin osa metsäteollisuuden tuotteiden tuonnin vähenemisestä selittyy vientitulilla.

Terästuotanto elpyy

Vuoden 2009 aikana Venäjä on ohittanut Yhdysvalloita teräksen tuottajana. Joulukuussa 2009 Yhdysvalloissa julkaistujen tietojen valossa Venäjä on teräksen tuottajana maailman kolmannes suu-

ri tekijä, Kiinan ja Japanin jälkeen. Viktor Semyonov kertoi tuolloin, että tammikuusta syyskuulle 2009 teräksen tuotantomäärät olivat Venäjällä 41.7 miljoonaa tonnia, kun samalla ajanjaksolla 2008 terästä tuotettiin 57 miljoonaa tonnia. Yhdysvalloissa romahdus oli kuitenkin pahempi globaalin laman johdosta: vuonna 2009 tuotanto jäi 40,4 miljoonaan tonniin, kun samalla ajanjaksolla 2008 päästiin 76 miljoonaan tonniin.

Venäjällä tuotanto on jälleen elpymässä, mutta hitaasti. Vasta vuonna 2012 odotetaan saavutettavan sama taso kuin mikä vallitsi ennen talouskriisiä. Marraskuussa 2009 Venäjän suurimman teräsyhtiön Severstal strategijahtaja arvioi, että Venäjällä teräksen kysyntä lisääntyisi jopa 15–20% vuoden 2010 aikana. Tämä kysyntä syntyy rakennusteollisuuden vauhdittumisesta.

Juha Molari

Rekrytoinnit Venäjä-toimintoja varten

Etsivätkö suomalaisyritykset «kuuta taivaalta»?

Olli-Matti Mikkola, Katia Bloigu ja Päivi Karhunen selvittivät tutkimuksessaan Venäjä-osaamisen luonne ja merkitys kansainvälisissä suomalaisyrityksissä (Helsingin kauppa- ja korkeakoulu, CEMAT, W-460/2009) rekrytoinnin perusteita ja mysteereitä, kun suomalaisyritykset palkkaavat Venäjä-osaajia.

Kauppakorkeakoulun tutkijat tekijät internet-kyselyn marras-joulukuussa 2007. Kyselyä täydennettiin kolmella teemahaastattelulla. Kyselyyn vastasi 60 suoma-

mykset. Venäjän-yksiköiden työntekijöistä 96% ja Suomesta käsin kauppaa käyvistä yrityksistä 91% oli sitä mieltä, että Venäjällä on henkilösuhdeita suurempi merkitys kuin Suomessa.

Vuorovaikutuksessa venäjä-englanti on hyvin yleinen yhdistelmä, vaikka venäläisellä osapuolella oli merkittäviä puutteita englannin kielen taidoissa. Ongelmallisimpia olivat puhelinkeskustelut. Periaatteessa tulkit voisivat auttaa monessa pulmassa, mutta ei aina: kolme neljästä vastaajasta ilmoit-

Venäjän ja englannin käyttö ovat lisääntyneet liiketoiminnassa vuosien aikana.

Haaastateltavat määrittivät Venäjä-osaamisen kielitaidoksi, toimintaympäristön hallinnaksi ja liiketoiminnan operatiiviseksi osaamiseksi. Aiemmin Venäjän kauppaan tultiin kielitaidon perusteella, mutta nykyään yhä enemmän kaupallisen tai teknillisen koulutuksen jälkeen. Tutkimuksen mukaan Venäjä-kaupassa tarvittaisiin erityisesti kaupallisen koulutuksen saaneita henkilöitä. Yritykset

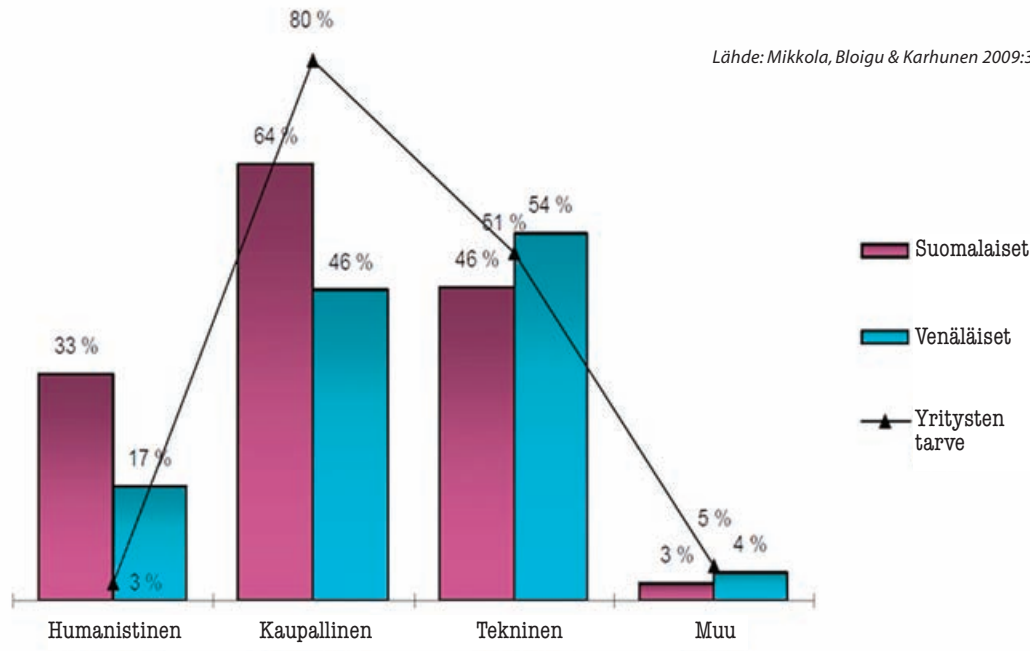
hunen tekevät omat johtopäätöksensä, että mainittu raportti tarkoittaisi substanssiosaajia pikemmin kuin Venäjän yleisosaajia. Vuonna 2006 venäjää ilmoitti osaavansa 6% suomalaisista, kun ranskaakin osasi 10% suomalaisista. Venäjän kielen osaaminen on pysynyt Suomessa suhteellisen muuttumattomana vuosiin 1995 ja 2000 verrattuna. Kielitaidon ja maantiedon puutteet eivät ole kuitenkaan keskeisimmät ongelmat suomalaisyritysten Venäjä-toiminnoissa, vaikka valtaosa (52%) katsoo venäjän kielen osaamisen korostuneen Venäjä-kaupassa pikemmin kuin vähentyneen (4%). Venäläisistä yritysjohtajista vain kolmannes osaa jotain vierasta kieltä.

Itse rekrytointitilanteessa venäjän kielen taito nousi tärkeimmäksi valintaperusteeksi, kun arvioidaan vaihtoehtona "erittäin tärkeä" yleisyyttä (61%). Tutkijat päättivät selvityksensä mielenkiintoiseen saarnaan. He kirjoittavat puhuttelevasti: "Vaikuttaa siis siltä, että yritykset tavoittelevat 'kuuta taivaalta' rekrytoiminnassa suomalaisia Venäjä-liiketoimintaa etsimällä moniosaajia, joilla on vahvan liiketoiminta- ja teknisen osaamisen ja aiemman Venäjän kaupan kokemuksen lisäksi sujuvan venäjän kielen taito. Johtuen venäjän kielen opiskelun vähäisyydestä Suomessa, tämän kaltaisia osaajia on suhteellisen vähän" (2009: 52). Kesällä 2009 Komsomolskaja pravda ja parikymmentä muuta venäläistä sanomalehteä kertoivat näyttävästi allekirjoittaneen halusta työskennellä mahdollisesti Venäjällä, mutta liiketoimintaa palveleva AMK-tutkinto, Venäjä-opinnot, IT-opinnot ja tohtorin tutkinto toivat ainoastaan yhden kutsun, ja senkin luonne olisi ollut lähinnä kirkollinen hyväntekeväisyys venäläisessä järjestössä! Useampi kaupallisen korkeakoulututkinnon suorittanut venäjän kieltä opiskellut tuttu on myös kertonut, että kuu on taivaalla aivan liian korkealla, kun Venäjän ja venäjän opintojen avulla he ovat etsineet työpaikkaa. Helsingin kauppa- ja korkeakoulu ja CEMAT:in tutkijoiden happamassa loppupäätelmässä voi olla hyvinkin perää.

Juha Molari

Yritysten Venäjä-kaupassa työskentelevien henkilöiden koulutustausta ja yritysten ilmoittama henkilöstön tarve (% vastaajista)

Lähde: Mikkola, Bloigu & Karhunen 2009:38

laisyritystä, joilla oli Venäjä-toimintoja. Yli puolella yrityksistä ei ollut lainkaan venäläisiä palkkalistoillaan. Toisaalla suomalaisia oli korostetun vähän töissä yrityksen palveluksessa, mikäli toiminta tapahtui Venäjällä: yksikään yritys ei ilmoittanut työllistävänsä yli kymmentä suomalaista työntekijää Venäjällä ja 36% yrityksistä ilmoitti, ettei heillä ole Venäjällä yhtään suomalaista työntekijää. Venäjällä toimivan yrityksen pääjohtaja oli usein suomalainen (60%), mutta muut avaintehtävät olivat venäläisten johdossa. 41% koki venäjänkielen taidon puutteet ongelmiksi Venäjä-liiketoiminnassa. Suurimmat ongelmat olivat kuitenkin tullaus, logistiikka, byrokraatia, korruptio ja henkilöstökysy-

ti tulkin käytön aiheuttavan joitakin ongelmia. Yli 70% kertoi kokeneensa usein tai joskus ongelmia tulkin käytössä: ammattitaito vaihtelee, väärinymmärryksiä esiintyy.

Englannin rooli määriteltiin useimmiten lähinnä "tukikieleksi" venäjän ja suomen ohessa sekä tulkkauksen rinnalla. Yhtä hyvin valtaosa (56–58%) ilmoitti, ettei suomen kieltä käytetä Venäjän kaupassa ja toiminnoissa, kun toinen osapuoli on venäläinen. Toisaalla moni kertoo myös sen, että varsinkin tulos venäläinen, joka on opiskellut suomen kieltä, on löytänyt töitä kaupassa ja toiminnoissa. Myös inkeriläiset, jotka osaavat suomea ja venäjää, ovat voineet työllistyä näihin tehtäviin.

palkkaavat pikemmin kielitaidotoman erityisosaajan kuin hakijan, jolla ei ole venäjän taitojen lisäksi kaupallista tai teknillistä erityisosaamista. Suomalaisia humanisteja työskentelee kuitenkin Venäjä-kaupan parissa joka kolmannessa yrityksessä. Teknisiä osaajia tarvittaisiin 75% yrityksistä, mutta heitä työskentelee vain noin puolessa yrityksistä.

Elinkeinoelämän valtuuskunnan teettämä raportti "Venäläinen kapitalismi ja Suomi" (2008) määritteli Venäjä-osaamisen kyvyksi ymmärtää ja ennakoida Venäjän kehitystä ja sen merkitystä Suomelle. Keskeisintä on halu toimia Venäjän kanssa. Kielitaito ei korvaa halua. Mikkola, Bloigu ja Kar-

OLIR CORONA OY

Viisumit Venäjälle

Kertaviisumi 45 €
Vuosiviisumi 95 €
Pikavuosi viisumi 110 €

olircorona@wippies.ru
 www.olircorona.com
 +358 50 3080465
 +358 50 4055045
 PL 622, 20101, Turku

Педагог высшей квалификации с большим опытом работы (диплом подтвержден в Финляндии)

ДАЕТ УРОКИ МУЗЫКИ

Вокал (постановка голоса) и фортепиано для всех возрастов. Подготовка детей для поступления в музыкальные классы. Музыкальные занятия с использованием элементов музыкальной терапии (сертификат академии им. Сибелиуса).
 Рекомендации в России и в Финляндии.
Тел. (+358) 04 68 117 001

НАНОКАМЕРА

Самая маленькая в мире видеокамера с высокой резoluцией

Мануальная, опции голосового набора, совещаний, слежения и функции web-камеры. Карта памяти 2G SD, запись видео 80 мин., карта 8G SD для 5-ти час. видео. Прочный металлический каркас.

www.nanokamera.fi
 Satamakatu 14 20100 TURKU

КАБЕЛЬНАЯ КАМЕРА

С помощью гибяющегося кабеля можно сделать снимки в трудно доступных местах. В мониторе сразу видны исследуемые объекты. Одновременно производится запись на видео и делается фото, которые можно занести на карту памяти. В комплекте рабочие инструменты: крюк, магнит и зеркало. Доп. оснащение: 1 м доп. Кабеля, возможность удлинить до 10 м.

www.kaapelikamera.fi
 Satamakatu 14 20100 TURKU

МРК- Строительство и Ремонтные работы

- Сауны-бочки
- Летние дома
- Детские домики
- Навесы для гриля

Мика Лейнонен +358 50 9278240
 mrk-rakennus@mrk-rakennus.com

www.mrk-rakennus.com

Самый большой магазин отделочных товаров и для интерьера!

В ПРОДАЖЕ: КРАСКИ, ОБОИ, НАПОЛЬНЫЕ ПОКРЫТИЯ

Imatran Sisustus ja Väri Oy
 Johtokatu 2, 55120 Imatra говорим по-русски

ПОДШИПНИКИ

МНОГОЦЕЛЕВЫЕ ПОДШИПНИКИ СКОЛЬЖЕНИЯ

- Большой склад в Хельсинки
- Быстрые поставки
- Разумные цены
- www.detrading.ru
- Широкий ассортимент

D&E Trading OY
 PL 43, FI-08101 LOHJA, FINLAND
 Тел.: +358 207 118670 Fax: +358 207 118679
 www.detrading.fi • deoy@detrading.fi